

TLAČOVÁ SPRÁVA

Lepšia kontrola predaja elektrospotrebičov môže priniesť štátu 10 miliónov eur ročne

Výrobcovia a dovozcovia elektrozariadení vyzývajú vládu, aby riešila závažný problém nedodržiavania zákonov pri predaji výrobkov a recyklácii elektroodpadu

BRATISLAVA, 11. októbra 2011 – **Legislatívne nedostatočne ošetrené právomoci a sankčné mechanizmy orgánov štátnej správy, ktoré majú v rámci kontroly dodržiavania povinností firiem pri predaji elektrospotrebičov a v zbere a recyklácii elektroodpadu, deformujú slovenský trh. Asociácie výrobcov a dovozcov odhadujú, že až 30 % objemu predaja elektrospotrebičov a elektroniky nemá splnené recyklačné a daňové povinnosti. Seriózni výrobcovia a dovozcovia sú tak diskriminovaní a plnia na vlastné náklady povinnosti aj za takéto nezodpovedné subjekty. Ročná škoda na recyklačných poplatkoch a neodvedenej DPH, spôsobená najmä zahraničnými internetovými obchodmi, sa odhaduje na 10 miliónov eur.**

Štát stráca ročne na DPH a recyklačných poplatkoch až 10 miliónov eur. K tomu treba pripočítať klesajúcu zamestnanosť u slovenských výrobcov, dovozcov a distribútorov, ktorí nemôžu cenovo konkurovať časti internetových obchodov, ktoré dosahujú nízke ceny predávaných výrobkov najmä vďaka tomu, že „šetria“ na recyklačných poplatkoch a daniach. Títo tzv. „Freerideri“ sú najmä v skupine internetových obchodov, ktoré sídlia v zahraničí, ale predávajú výrobky na slovenskom trhu. Mnohí z nich porušujú alebo obchádzajú zákony, pretože slovenské kontrolné orgány nemajú možnosť ich skontrolovať a pokutovať za neplnenie si povinností. Ich právomoc kontrolovať podnikateľské subjekty sa vzťahuje len na územie Slovenska. Slovensko tak nie je schopné prinútiť zahraničné internetové obchody, aby dodržiavali zákon. Okrem únikov DPH a recyklačných poplatkov a znižovania konkurencieschopnosti slovenských subjektov vzniká tiež problém s budúcim elektroodpadom, ktorý vznikne z výrobkov, predaných „Freeridermi“. Jeho recykláciu títo nezaplátia a túto „tikajúcu envirobombu“ bude treba riešiť v budúcnosti vysokými investíciami.

Výrobcovia a dovozcovia preto navrhujú, aby štát urobil sériu komplexných opatrení v rámci zákona o odpadoch, ako aj v ďalších zákonoch, týkajúcich sa viacerých rezortov, a pomohol tak riešiť problematickú situáciu na trhu elektrospotrebičov.

Opatrenia by sa mali zrealizovať najmä v oblastiach:

- **kontroly subjektov** – posilniť právomoci kontrolných orgánov, stanoviť vyššie sankcie pri nedodržiavaní povinností a zefektívniť vymáhanie pokút (napr. spoločné kontroly Slovenskej inšpekcie životného prostredia, Slovenskej obchodnej inšpekcie, daňového úradu a polície)
- **prístupu výrobcov, dovozcov a distribútorov na slovenský trh** (napr. licencovanie internetového predaja na Slovensku, efektívny monitoring predajcov aj prepravcov, efektívna evidencia a registrácia subjektov a ich kontrola)

„Ak vláda, Ministerstvo životného prostredia, Ministerstvo hospodárstva a ďalšie rezorty neprijmú okamžité a účinné opatrenia a nebudú postihovať nekalé praktiky v podnikaní nepoctivých obchodníkov, najmä z radov zahraničných internetových obchodov, hrozí rýchly rast únikov na DPH a recyklačných poplatkoch. Navyše, o každý tretí vyradený elektrospotrebič sa nebude mať kto postarať, resp. budú sa musieť oň postarať tí, čo si svoje povinnosti plnia aj teraz. Tretina spotrebičov na trhu s neférovou cenovou výhodou a bez finančných zdrojov na recykláciu je hrozba, ktorá môže položiť serióznych výrobcov a dovozcov na lopatky,“ hovorí Mário Lelovský, predseda Asociácie dovozcov audiovizuálnej techniky (ADAT).

Ak si predajca neplní povinnosti, trpí aj zákazník

„Ak si predajca neplní povinnosti, dopláca na to aj zákazník. V prvom rade nemôže pri kúpe nového výrobku odovzdať starý spotrebič na recykláciu. Ďalšie problémy ho čakajú pri riešení prípadnej reklamácie. Pri výrobkoch zo zahraničných internetových obchodov, ktoré sa na Slovensku predávajú bez oficiálneho dovozu, si nemôže uplatniť reklamáciu v autorizovanom servise. Zaslanie výrobku na

reklamáciu do zahraničia stojí nemálo peňazí s neistým výsledkom. Lacný nákup v zahraničnom internetovom obchode preto môže vyjsť v konečnom dôsledku veľmi drahó,“ vysvetľuje Ján Spůra, generálny riaditeľ Whirlpool Slovakia, spoločnosti, ktorá je zároveň členom CECED Slovakia - Združenia európskych výrobcov domácich spotrebičov.

Riešením je napríklad dodržiavať pri výbere správneho internetového obchodu tzv. „Desatoro bezpečného nakupovania na internete“ (www.bezpecnynakup.sk), aby sme nakupovali od predajcu, ktorý bude dodržiavať všetky spotrebiteľské práva. Pokiaľ je to možné, treba uprednostňovať internetové obchody, registrované na Slovensku, ktoré sa riadia slovenskou legislatívou a spadajú pod jurisdikciu SR. Ak pri nákupe u nich zákazník identifikuje problémy, vyplývajúce z porušenia zákonov, môže sa obrátiť na Slovenskú obchodnú inšpekciu (SOI), ktorá po preverení relevantných informácií zjedná v prípade potreby nápravu. V prípade nákupu v zahraničných internetových obchodoch sa predajný proces, vrátane uplatňovania reklamačných práv, uskutočňuje podľa právnych predpisov platných v krajine, kde je internetový obchod registrovaný. V prípade problémov máte možnosť sa obrátiť len na príslušné spotrebiteľské centrum v danej krajine.

Povinnosti výrobcov, dovozcov a distribútorov v zbere a recyklácii elektroodpadu.

Každý výrobca, resp. dovozca elektrozariadení má povinnosť zapísať sa pred začatím predaja do Registra výrobcov MŽP SR a nahlasovať množstvo predaných výrobkov. Zároveň musí zbierať a zhodnocovať elektroodpad, čo môže robiť prostredníctvom kolektívnych organizácií výrobcov.

Každý, kto predáva spotrebiče koncovému spotrebiteľovi (čiže obchodník/distribútor) je zase povinný zo zákona vo svojej predajni zabezpečiť spätný odber starých spotrebičov od zákazníkov (systémom kus za kus, t.j. vrátenie starého pri kúpe nového spotrebiča) a uvádzať viditeľne recyklačný poplatok (ak ho na faktúre uvádza výrobca/dovozca). Ak však spotrebiče dováža od neregistrovaného subjektu, resp. vo vlastnej réžii, musí predajca navyše plniť všetky povinnosti výrobcov/dovozcov.

V prípade ďalších otázok kontaktujte:

Mário Lelovský, predseda ADAT
Mobil: 0905 613 928
E-mail: lelovsky@basys.sk

Jan Spůra, generálny riaditeľ Whirlpool
Mobil: 0903 901 631
E-mail: jan_spura@whirlpool.com

Veronika Gulášová, SEESAME
Mobil: 0903 746 288
E-mail: gulasova@seesame.com
